

Kuntalaisaloite: Kesäaikaisten metsähakkuiden lopettaminen kaupungin omistamilla mailla

TL 24.09.2024 § 185
526/00.01.03.03/2024

Valmistelija

Tuomas Huttunen, metsätalousinsinööri 044 417 4673

Selostus

Kuntalaisaloitepalvelun kautta on saapunut savonlinnalaisen henkilön tekemä aloite kesäaikaisten metsähakkuiden lopettamisesta kaupungin omistamilla mailla.

”Esitän, että Savonlinnan kaupunki lopettaa lintujen pesimäaikaa tehtävät metsähakkuut omistamillaan maa-alueilla. Lintujen pesinnät ajoittuvat valtaosin huhti–heinäkuulle, ja pääpesimäkuukaudet ovat toukokuu ja kesäkuu. Pesimäaikana tehdyt metsien hakkuut häiritsevät lintujen ja muiden eläinten lisääntymistä. On arvioitu, että hakkuut tuhoavat useita kymmeniä tuhansia linnunpesiä, munia ja poikasia vuosittain. Puissa olevia pesiä tuhoutuu puuta kaadettaessa. Maapesiä jää kaatuvien puiden ja metsäkoneiden alle ja tuhoutuu maanmuokkauksen yhteydessä.

Metsästysasetuksen 24 §:n mukaan linnut ovat pesimäaikaan rauhoitettuja. Luonnonsuojelulain 39 § puolestaan kieltää rauhoitettujen eläinten tappamisen ja lintujen pesien tarkoituksellisen vahingoittamisen sekä eläinten tahallisen häiritsemisen erityisesti lisääntymisaikana. Myös EU:n lintudirektiivi kieltää lintujen tahallisen häirinnän ja pesien vahingoittamisen.

EU:n tuomioistuin on 4.3.2021 antanut ennakkoratkaisun EU:n lintu- ja luontodirektiivien pesimäaikaa suojaavien kirjausten tulkinnassa. Tuomioistuimen mukaan EU:n lintudirektiiviä on tulkittava niin, että direktiivissä esitetyt vaatimukset pesimärauhan turvaamisesta eivät koske ainoastaan direktiivin I-liitteen suojelemia lajeja, vaan kaikkia luonnonvaraisia lintuja. Tuomioistuimen mukaan luontodirektiiviä on lisäksi tulkittava niin, että hakkuilla ei saa häiritä direktiivin IV-liitteen lajien, kuten lepakoiden ja liito-oravien, pesintää, vaikka lajien kanta olisi elinvoimainen ja vaikka hakkuut eivät vaarantaisi lajien suojelun tasoa. EU:n tuomioistuimen ratkaisu edellyttää toimenpiteitä kesähakkuiden rajoittamiseksi myös Suomessa.

Lainsäädännöstä ja EU:n tuomioistuimen ennakkoratkaisusta huolimatta Savonlinnan kaupunki toteuttaa vuosittain hakkuita omistamillaan metsäalueilla juuri tärkeimpään lintujen pesimäaikaan. Erityisesti alkukesällä tehtävät hakkuut eivät ole ekologisesti eivätkä eettisesti kestävää metsätaloutta. Monissa kunnissa asiaan on jo puututtu, ja lintujen pesimäaikana on mahdollista poistaa ainoastaan vaaralliset ja kaatumavaarassa olevat puut. Myös maisematyöluvista on mahdollista asettaa rajoituksia hakkuutoimenpiteiden ajankohdan suhteen. Pesävahingot on mahdollista minimoida ajoittamalla hakkuut lintujen pesimäkauden ulkopuolelle.

Savonlinna mainostaa itseään luontoystävällisenä kaupunkina, jossa luonto on aina lähellä. Nyt olisi oivallinen tilaisuus ryhtyä sanoista tekoihin, ja luopua kesäaikaisista hakkuista kaupungin omistamilla maa-alueilla mahdollisimman pian.”

Vastaus kuntalaisaloitteeseen:

Savonlinnan kaupunki kilpailuttaa vuosittain alkuvuodesta kyseiselle vuodelle suunnitellut hakkuut. Leimikot myydään tarjousten perusteella parhaimman tarjouksen jättäneelle ostajalla. Kauppakirjan solmimisen jälkeen hakkuuvastuu, hakkuunajankohdan aloittaminen sekä muutkin puukauppaan liittyvät okeudet siirtyvät myyjältä ostajalle. Näin ollen kaupunki puunmyyjänä ei voi vaikuttaa ajankohtaan, jolloin kyseinen leimikko hakataan, vaan sen päättää puukaupan ostaja.

Metsiä hakataan Suomessa lähes ympärivuotisesti, oikeastaan ainoa ajankohta, jolloin hakkuuta ei suoriteta on kesäkuun loppu ja heinäkuu. Syinä tähän on puunjalostuslaitosten ja lähinnä sahojen seisokki, koska kesällä puun lyhytkin aikainen varastointi johtaa sinistymisen myötä laatutappioihin. Toiseksi perinteisesti heinäkuu on yleinen lomakuukausi myös puunjalostukseen erikoistuneilla tehtailla.

Osa kaupungin, niin kuin muidenkin puunmyyjien myyntiin asetettujen leimikoiden puista sijaitsee kohteilla, joissa vain talviaikainen hakkuu on mahdollista. Tämän vuoksi puunostajat (metsäyhtiöt) optimoivat hakkuut niin, että kohteilla joissa hakkuut on mahdollista suorittaa kesäaikaan, ne yleisesti sinne ajankohdalle suunnitellaan, jotta töitä olisi tarjolla ympärivuotisesti myös puunkorjuuyrittäjille. Myös metsäkuljetusten osalla keväinen kelirikko asettaa vaatimuksia hakkuiden suunnittelussa ja kelirikkoaikaan hakkuut tehdään kohteissa, joissa kelirikko ei haittaa puunkuljetuksia.

Savonlinna kaupunki ei itse hakkaa eikä harvenna metsiään touko-kesäkuussa, vaan silloin tehvänämmme on metsänviljely.

Lapsivaikutusten arviointi	Arviointilomake on oheismateriaalina
Yritysvaikutusten arviointi	Arviointilomake on oheismateriaalina
Esittelijä	vt. tekninen johtaja Behm Päivi
Päätösehdotus	Savonlinnan kaupunki esittää vuotuisia hakkuuta kilpailuttaessa, että metsäyhtiöt eivät hakkaa kohteita lintujen pesimäaikaan touko-kesäkuussa. Niin ikään maanmuokkaukset ja havujen ajo pyydetään tekemään syksyllä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	Aloitteen tekijä Hallintopalvelut
Toimenpiteet	Metsäpalvelut